

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 50/05-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Miroslava Zuba, toho času v L., ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na informácie podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Krajského riaditeľstva Policajného zboru Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-14-3/SI-2004 a Prezídia Policajného zboru Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-1080-3/KA-2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Miroslava Zuba o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2005 doručená sťažnosť Miroslava Zuba (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na informácie podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Krajského

riaditeľstva Policajného zboru Trnava (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-14-3/SI-2004 a Prezídia Policajného zboru Bratislava (ďalej len „prezídium“) v konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-1080-3/KA-2004.

Sťažovateľ sťažnosť odôvodňuje konštatovaním, že došlo k *«porušeniu mojich základných práv a slobôd zaručených dohovorom na: prístup k informáciám (dôkazom k tr. konaniu) – čl. 10 Dohovoru a spravodlivé súdne konanie (a možnosť predložiť súdu dôkazy vieryhodnosti mojej obhajoby) – čl. 6 Dohovoru v súvislosti s tr. konaním 1 T 13/02 príslušným Krajskému súdu v Trnave spôsobeným podľa môjho názoru protiprávnym konaním porušiteľa v konaní o žiadosti v zmysle zákona „o slobode informácií“»*.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že krajské riaditeľstvo a prezídium bránia sťažovateľovi predložiť v trestnom konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 1 T 13/02 *„dôkazy ... neviny v smere nezákonnosti ... zadržania príslušníkmi PZ Trnava p. Sz. a spol., ktorými sú rozporuplné vyjadrenia npor. J. K. a kpt. M. Sz. k veci sťažnosti KR PZ Trnava sp. zn. KRP – 135 sť./2002, ktorých rozporuplnosť uznala Generálna prokuratúra SR“* a súd ich odmieta zabezpečiť.

Podľa sťažovateľa *„porušiteľ (neobjektívny a závislý správny orgán), ktorý bol angažovaný na prejednávanej veci 1 T 13/02 porušuje ... právo na spravodlivé súdne tr. konanie tým, že mi bráni, aby som súdu predložil dôkazy mojej neviny v smere nezákonného zadržania zamestnancami v službách porušiteľa ... právo prijímať informácie bez zasahovania štátnych orgánov – právo na slobodu prejavu v tr. konaní, v ktorom chcem verejnosti verejne uviesť dôkazy o nezákonnom konaní príslušníkov PZ Trnava (vyjadrenie S., K.) v mojej tr. veci 1 T 13/02“*.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje aj na rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII GPt 71/03-498 z 30. júna 2004, ktoré navrhuje od nej vyžiadať ako dôkaz v konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nasledovne:

„1. Krajské riaditeľstvo PZ Trnava, Prezídium policajného zboru SR porušujú právo Miroslava Zuba zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to tým, že odmietajú poskytnúť informácie potrebné ako dôkaz v súdnom tr. konaní 1 T 13/02 Krajského súdu v Trnave v prospech obhajoby na základe čoho Ústavný súd SR prikazuje, aby porušiteľ obnovil stav pred porušením uvedených základných práv.

2. Rozhodnutie Prezídia PZ SR č. p.: PPZ-1080-3/KA-2004 zo dňa 03. januára 2005 – „zamietnutie odvolania“ sa „zrušuje“ a vec sa vracia na ďalšie konanie, v ktorom je porušiteľ povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je porušiteľ viazaný právnym názorom Ústavného súdu.

3. Prezídium Policajného zboru SR je povinné do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu súdu vyplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50.000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún) z dôvodu náhrady škody – morálnej ujmy.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že krajské riaditeľstvo a prezídium porušili jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na informácie podľa čl. 10 dohovoru.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu (...).

Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice (...).

Podľa čl. 10 ods. 2. dohovoru výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabránenia úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Ústavný súd z predloženej sťažnosti a jej príloh zistil, že krajské riaditeľstvo o žiadosti sťažovateľa z 15. novembra 2004 o sprístupnenie vyjadrení zo sťažnostného spisu č. p. KRP-135/St-2002 rozhodlo rozhodnutím sp. zn. KRP-14-3/SI-2004 z 8. decembra 2004 podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) tak, že informácie požadované Miroslavom Zubom zo sťažnostného spisu č. p. KRP-135/St-2002 sa nesprístupňujú. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom prezídium rozhodnutím sp. zn. PPZ-1080-3/KA-2004

z 3. januára 2005 rozhodlo tak, že odvolanie zamietlo a rozhodnutie krajského riaditeľstva potvrdilo.

1. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského riaditeľstva a prezídia podľa zákona o slobode informácií, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú je potrebné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 36/04).

K tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba uviesť, že krajské riaditeľstvo a prezídium vo veci žiadosti sťažovateľa konali ako štátne orgány v postavení správnych orgánov. V tomto konaní nemožno uplatniť kritériá práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého sa rozhoduje pred súdom o sťažovateľových občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Taký postup a napadnuté rozhodnutia v administratívnom procese preto nemôžu byť v žiadnej príčinnej súvislosti s porušením práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Postupmi a rozhodnutiami správnych orgánov (krajského riaditeľstva a prezídia) nebola dotknutá podstata práva sťažovateľa „na spravodlivé súdne konanie“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v tejto časti bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

2. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie čl. 10 dohovoru, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody a rozhodovať o ich porušení je daná subsidiárne, t. j. v prípade, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Iný súd je každý súd, ktorý má všeobecnú právomoc podľa čl. 142 ods. 1 ústavy, pričom táto právomoc sa uplatňuje pri ochrane základného práva alebo slobody na zákonnom základe vykonávajúcom ústavnú úpravu základných práv a slobôd. Iným súdom je preto celá sústava všeobecného súdnictva.

Podľa § 19 ods. 4 zákona o slobode informácií možno rozhodnutie o odmietnutí žiadosti preskúmať v súdnom konaní podľa osobitného zákona [(§ 244 ods. 2 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)].

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov

záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ má v danom prípade nepochybne právo na súdnu ochranu, ktorá predpokladá možnosť sťažovateľa požiadať o vydanie rozhodnutia prostredníctvom správneho súdnictva a takýmto spôsobom účinne brániť svoje práva dotknuté namietanými skutočnosťami uvedenými v sťažnosti.

Na základe svojej ustálenej judikatúry ústavný súd konštatuje, že nie je oprávnený a povinný poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 35/02, II. ÚS 78/02). Ak existuje taký všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody, ústavný súd nie je zásadne oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie. Prijatiu takej sťažnosti bráni princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 54/02).

Sťažovateľ požiadal o ochranu základných práv ústavný súd bez toho, aby najskôr využil účinné právne prostriedky ochrany svojich základných práv v konaní pred všeobecným súdom, za ktoré treba považovať žalobu v správnom súdnictve podľa § 19 ods. 4 zákona o slobode informácií a podľa § 244 ods. 2 a nasl. OSP. Súčasne v tomto konaní sťažovateľ môže podať návrh súdu na vykonanie sťažovateľom označeného dôkazu, a to predložiť podanie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII GPt 71/03-498 z 30. júna 2004. Uvedený postup sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu prijať jeho sťažnosť na ďalšie konanie.

Preto ústavný súd v tejto časti sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005

